Notulen buitengewone raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum:	31 maart 2022
Aanvang:	15.00 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	de heer A.J. Gerritsen, burgemeester.
Griffier:	mevrouw K.D. Handstede.
Aanwezige leden:	mevrouw A. Abdullatif, de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof-Dubbink, de heren H. Buitenweg, U. Çete, M.A.X. Christen, mevrouw A.A.M. van Dorsten, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, E. Groenendal, mevrouw E.A. ter Haar-Tulp, de heer J.L.R. Kampman, mevrouw E.I. Klaasen-Lefeu, de heren A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo, G.A.H. Nollen, H.G. de Olde, A.J.M. Pots, W.D. Ravenshorst, J.M. van Rees, mevrouw E.J. Reinders, mevrouw M.I. van Saane-Altena, de heren T.S.M. Stöteler, H. Teunis, H.J.J. Tijhof, mevrouw R. Tomas-Awanesian, de heer G.G. Vermeulen, mevrouw N.J. Veurink, de heer J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer H.A.A. Zwerink.

1. Opening.

De heer COUPÉE (Stadsoproeper): Boeren, burgers en buitenlui! Hoort voort. Hierbij doe ik u heden, den 31ste maart 2022 konde van een heuglijke gebeurtenis in deze stonde. Vandaag vindt de installatieraad plaats in het Huis van de Stad. Nieuwe raadsleden, huidige raadsvolgers, iedere penninghouder, de gravin van Almelo, het huidige college en belangstellenden! De uitslag van de verkiezing vindt hier zijn gevolg voor menigeen. Er zullen door jullie verklaringen en beloftes worden gedaan, te horen voor iedereen. Als stadsomroeper wens ik u allen de komende vier jaren veel politiek succes. Vele prachtige debatten zullen volgen in dit proces. Vele stemmers gaven jullie het vertrouwen om aan de komende jaren te bouwen. Zegt het voort, zegt het voort!

(Applaus.)

De VOORZITTER: Dames en heren! René Coupée is al geruime tijd stadsomroeper. Ik weet niet anders. En waarschijnlijk weten heel veel mensen niet wanneer de heer Coupée begonnen is in deze functie. De stadsomroeper van Almelo is ambassadeur, niet alleen voor het mooie vak van stadsomroeper, maar ook van onze stad. Meneer Coupée, u trekt heel Europa in, in Europees verband, onder andere over de grote zeeën heen. Het is ontzettend mooi dat u dat doet en dat u altijd in die hoedanigheid voor de gemeente beschikbaar bent. Ik zie u niet alleen hier, ook gisteren, maar ook op andere momenten. We doen het niet vaak genoeg, maar het lijkt me een goed idee om u te bedanken voor uw inzet en u een kleine attentie aan te bieden, bestaande uit een van de mooiste cadeaus die we kunnen geven, namelijk het Bolletje cadeaupakket.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, de heer Coupée de attentie.)

Dames en heren! Met die mededeling open ik deze buitengewone raadsvergadering. Ik meld u de afwezigheid van uw collega's de heren Gijs Stork en Bert Hümmels. Ze kunnen om gezondheidsredenen vandaag niet geïnstalleerd worden. Dat zal ongetwijfeld in een van de volgende vergaderingen van onze raad gebeuren.

2. Welkomsttoespraak.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet iedereen van harte welkom. Ik ben ontzettend blij dat we, net als gisteren, een vol huis hebben bij deze heel belangrijke bijeenkomst, deze belangrijke vergadering van het gemeentebestuur. In deze vergadering, dat weet u, zullen de leden van de raad door het afleggen van een eed of verklaring en belofte hun ambt aanvaarden. Alleen al om die reden is deze buitengewone vergadering een heel bijzondere gebeurtenis, dus om meer dan één reden, maar dit is er een van.

Ik spreek een bijzonder woord van welkom uit naar een aantal van onze gasten. In de eerste plaats mevrouw Van Regteren die aanwezig is bij deze vergadering. Het is heel erg mooi, mevrouw Van Regteren, dat met uw aanwezigheid de eeuwenoude band van uw familie en het gemeentebestuur van Almelo tot uitdrukking komt. Want de geschiedenis van de Heerlijkheid Almelo – velen van u weten dat – hangt met onze stad samen. Maar evenzeer ook de buitengewoon goede verhoudingen die het gemeentebestuur heeft met het landgoed Huize Almelo. Onze relaties hebben een historische component, maar ook absoluut een heel actuele. Fijn dat u er bent.

Ik verwelkom ook heel graag de ereburger van Almelo en zijn echtgenote, voormalig burgemeester en mevrouw Knip, die in ons midden aanwezig zijn. Het is fijn dat u op deze voor de stad zo belangrijke gebeurtenis, deze voor de stad zo belangrijke dag, erbij wilt zijn. Dat benadrukt volgens mij nog eens hoezeer u aan Almelo bent verknocht, maar weet ook dat Almelo aan u is verknocht, burgemeester.

De aanwezige houders van de erepenning van de gemeente Almelo zijn aanwezig en ook hen heet ik van harte welkom. Zij hebben een bijzondere verdienste voor onze stad gehad en hebben daarom altijd met hun erepenning een ereplaats in ons midden.

Evenzeer van harte welkom – ik heb hier en daar de gezichten gezien – aan al degenen die tot voor kort zelf lid waren van dit gezelschap. Ik zie mevrouw Pol, ik heb gezien dat mevrouw Buikema aanwezig is, ik heb Wouter Teeuw zien lopen en zo zijn er meer. Het is heel goed om te zien dat ze betrokken zijn bij dit moment, omdat op dit moment het stuur van de gemeente, dat zij zo lang hebben mogen vasthouden, wordt overgenomen door anderen. Dat benadrukt de continuïteit die in ons gemeentebestuur zit. Het is heel erg mooi dat u daar getuige van wilt zijn.

Dames en heren raadsleden, dat bent u sinds afgelopen woensdag. U bent raadsleden van Almelo. Op 14, 15 en 16 maart bent u door de kiezers van de gemeente Almelo gekozen. Zij hebben op die dagen de lijnen van de plaatselijke politiek opnieuw getrokken. Ik weet heel erg goed dat er partijen en politici zijn die met teleurstelling op die verkiezingsuitslag terugkijken. Ik weet ook dat er bij heel veel anderen blijdschap is om die uitslag. Beide eigenschappen, beide gevoelens, beide emoties horen erbij. Het is belangrijk om voor ogen te houden, dat benadrukt ook zo'n verkiezing, dat een politiek functie nooit vanzelfsprekend is, maar altijd afhankelijk van een democratisch mandaat, namelijk zo'n verkiezing. Ik zeg er meteen in de richting van de winners en verliezers bij, dat bij de volgende verkiezingen alles anders kan zijn. Hou dat "heden ik, morgen gij"-principe voor ogen. Winst of verlies geeft geen enkele garantie.

Dit hoort allemaal bij het enorm mooie, enorm belangrijke, geweldige proces van de verkiezingen. Verkiezingen die zich in de afgelopen weken, tot en met eergisteren, hebben afgespeeld, want daar horen ook formele raadsvergaderingen bij. Wat men ook van de uitkomst daarvan mag vinden, er zit ten diepste iets heel erg moois in het proces dat je met elkaar loopt. Het meest tastbare daarvan, de meest tot de verbeeldingsprekende verschijning van democratie, is het moment dat je je stembiljet in de stembus stopt. Dat zal ons allemaal aanspreken, want we zitten heel dicht bij dat politieke proces. We hebben gekozen voor die

leefwereld, maar dat moet elke inwoner van onze stad, elke burger van onze stad – om een ouderwets woord te gebruiken – aanspreken. In ons land bepalen de inwoners hoe het bestuur eruitziet.

Vrije verkiezingen, beste raadsleden, zijn nooit vanzelfsprekend; niet elders, maar ook niet in Nederland. Niet omdat bij ons de stembussen worden volgestopt met valse stembiljetten. Dat gebeurt op sommige plaatsen in de wereld, op internet zijn daar filmpjes van, dat is vreselijk om te zien. Maar bij ons geldt vooral dat vrije verkiezingen alleen maar kunnen bestaan als er respect voor en waardering van andermans standpunt is. Vrije verkiezingen bestaan, omdat er in de samenleving een voortdurend besef is dat je onderling afhankelijk bent van elkaar, zeker in een veelkleurig politiek stromenland zoals het onze. Dat vergt een kopgroep, een maatschappelijk peloton dat voorop fietst om dat besef levend te houden, om voorop te gaan in het beschermen van de lokale democratie. Om in het geweer te komen als die lokale democratie inbreuken oploopt, als er inbreuken zijn op wat ons in de samenleving bindt.

U bent die kopgroep. U loopt voorop. Dat is een verplichting, maar het is ook een voorrecht. Als je echt van democratie houdt, als je echt vindt dat iedereen vanuit gelijkwaardigheid moet kunnen deelnemen aan de samenleving, als je echt vindt dat de overheid er is voor de burger en niet andersom, als je dat wilt uitdragen en beschermen, zit je hier goed in deze zaal. Kijkt u eens om u heen. Vijftien fracties, en geen ervan kan de klus die u te wachten staat alleen af. Gelukkig maar, zeg ik erbij. Niemand van u, geen groepering onder u, kan functioneren zonder de medewerking van een ander. Als u effectief wilt zijn – dat moet uw instinct zijn, u wilt wat bereiken met die gemeente die aan uw zorg is toevertrouwd – zult u moeten openstaan voor wat een ander zegt. Dan zult u moeten willen luisteren, u zult moeten willen argumenteren, beargumenteren wat u vindt, en u zult zich moeten willen openstellen voor overtuiging. U moet het aandurven om hier binnen te komen met een opvatting die niet meer dezelfde is als u de zaal verlaat. Dat is best een spannende, want maar al te vaak trappen we in de valkuil dat we onze boodschap hier vertellen en eigenlijk helemaal niet van plan zijn om ons te laten overtuigen. Maar dat is wel zoals het behoort te werken.

Niemand van u kan in deze zaal zomaar wat roepen en daarna verwachten dat hij of zij zijn of haar zin krijgt. Ik roep u dan ook op om daar met elkaar het goede voorbeeld van te zijn in de stad, van dat gedrag. Respecteer elkaars opvattingen. Ga fatsoenlijk met elkaar om. Spreek geen kwaad van elkaar, maar help elkaar juist om de goede dingen voor de gemeente te doen. Want dat is uiteindelijk wat al uw kiezers, van welk pluimage dan ook, van u verwachten: dat u het goede doet voor de gemeente.

Op het persoonlijke vlak, want we hebben ook een persoonlijke relatie met elkaar, onder elkaar, maar ook met mij als burgemeester, hoop ik dat u elkaar over de grenzen van uw politieke partijen heen, maar ook naar mij toe, een plezierige en nuttige samenwerking wilt geven. Dat u elkaar helpt als het even moeilijk is. Dat u oog houdt voor wat er in het persoonlijke leven van uw collega's gebeurt.

Dames en heren! Raadsvergaderingen – niet zoals deze, want dit is een buitengewone, maar binnenkort gaan we echt aan het werk met elkaar – zijn ook ontmoetingsmomenten. Wij komen elkaar hier tegen, ontmoetingen van u onder elkaar, maar ook ontmoetingen van de raad met het college. Achter mij staat een bijna lege wethouderstafel. Er zit in ieder geval geen wethouder achter. Die tafel is een vast onderdeel van de raadszaal en heeft een betekenis. In duale verhoudingen is het college de pendant van de raad, niet zijn tegenstander, zeg ik er gelijk bij. Maar al te vaak, al te gemakkelijk ook wordt gedacht dat er een competitie is tussen raad en college. Laat ik u uit de droom helpen: er is geen competitie tussen raad en college. Er is competitie in de raad over de opvattingen en meningen die ertoe doen, die we op een fatsoenlijke manier met elkaar bespreken. Eigenlijk moet het zo zijn dat raad en college de plicht hebben om niet tot elkaar in tegenstelling te staan, maar juist tot samenwerking te komen.

Realiseert u zich goed, en dat realiseer ook ik mij goed, u zit op de bok van de koets waar de collegeleden als paarden voor gespannen zijn. Sla ze niet met de zweep, maar houd wel de teugels goed in handen bij het bepalen van de koers waar u met die koets naartoe wilt. Wees duidelijk in wat u van het college verwacht en bepaal de koers waarin het college loopt.

De lege tafel achter mij heeft ook een andere betekenis. Het is een oproep. Een lege wethouderstafel symboliseert uw plicht om wethouders te benoemen. Dat bedoel ik letterlijk.

De gemeenteraad heeft de plicht om te voorzien in het bestuur van de gemeente. U moet dus op enig moment wethouders gaan benoemen, een bestuur gaan benoemen dat het vertrouwen heeft van u, van de raad, en dat met dat vertrouwen daden kan verrichten die dienstbaar zijn aan wat u als raad formuleert voor die gemeente.

Dan wordt het wel spannend, want wat de raad wil, wordt bepaald door de meerderheid. Er zullen altijd raadsleden zijn die het vreselijk vinden om dat te horen. Dat snap ik heel goed, want je zult maar bij die minderheid horen die niet bepaalt wat de raad wil. En die minderheden en meerderheden wisselen; laten we dat voor ogen houden.

In dat zinnetje dat de meerderheid bepaalt wat de raad wil, schuilt echter een heel grote verantwoordelijkheid. Een verantwoordelijkheid voor degenen die samen die meerderheid vormen. De meerderheid, houd dat alstublieft voor ogen, heeft een niet aflatende plicht om die meerderheid te vergroten tot unanimiteit. Ik weet heel goed, want ik doe dit werk lang genoeg, dat dit lang niet altijd lukt. Dat lukt zelfs vaak niet. En omdat dat lang niet altijd lukt, is de slotsom dat de meerderheid voorzichtig moet zijn met de minderheid. Houd rekening met wie zich niet wil of wie zich niet kan verbinden aan een raadsbesluit. Zoek naar de motieven achter elkaars standpunt. Probeer elkaar te begrijpen, ook als je het in het debat met elkaar oneens blijft.

U gaat zo dadelijk door mij geïnstalleerd worden in een functie waarin u door uw medeburgers bent gekozen. Dat gebeurt doordat u naar de keuze van uw overtuiging een eed of verklaring en belofte aflegt. Met het afleggen daarvan, legt u zich in de volle openbaarheid – die openbaarheid is van belang, iedereen kijkt toe, hier en thuis – vast op de manier waarop u raadslid zult zijn. En u verklaart dat u zich gaat voegen naar de beperkingen die u daarbij zijn opgelegd. Want de installatie van een raadslid is niet alleen maar een juridisch moment dat op grond van de Gemeentewet voltrokken moet worden om te mogen functioneren als raadslid. Het is ook een heel erg persoonlijk, je zou bijna kunnen zeggen een moreel moment, dat ten grondslag ligt aan uw ambt. Het komt echt op uzelf aan.

In de eerste plaats gaat u zo dadelijk verklaren dat u het raadslidmaatschap op een integere manier hebt verkregen. U hebt niemand omgekocht om u op de kandidatenlijst van uw partij te zetten. Je lacht erom, maar het gebeurt; niet hier. U hebt niemand iets gegeven of beloofd om op u te stemmen. Dat zijn belangrijk noties. Daarna verklaart u dat u het raadslidmaatschap op een integere manier gaat vervullen en dat u dus van niemand geld, cadeaus, geschenken, toezeggingen of beloften hebt aangenomen of gaat aannemen om in de toekomst als raadslid iets te doen of niet te doen. Iedereen gaat begrijpen, iedereen zal begrijpen, iedereen heeft al begrepen dat het van het aller allerhoogste belang is dat uw integriteit onomstreden is. Niemand mag denken dat u op een onwettige, op een onheuse manier beïnvloed bent in uw stemgedrag of in wat u aan de orde stelt als raadslid. Zelfs de schijn van belangenverstrengeling moet u voorkomen. Niet alleen voor uzelf, maar ook voor al uw collega's. Want als een van ons, en ik reken mijzelf ook tot uw gezelschap, zich daar toch aan blootstelt, straalt dat af op het gezag, op de reputatie van ons allemaal, zonder uitzondering.

Daarna gaat u verklaren dat u zich onderwerpt aan drie voorwaarden die de kaders van dat raadslidmaatschap bepalen. Er zijn grenzen aan wat u mag doen. U moet getrouw zijn aan de Grondwet. Dit is een beetje een ouderwets begrip. Getrouw zijn aan de Grondwet, wat is dat eigenlijk? Het betekent dat u straks uw trouw moet betuigen aan de democratische rechtsorde die Nederland kenmerkt. Dat betekent dat u moet leven en werken vanuit de eerbiediging van grondrechten van de inwoners van onze gemeente. Dat u zich moet neerleggen bij de uitspraken van rechters over uw beslissingen. Dat u besluiten moet nemen die hogere wetgevers van u verlangen. De raad is weliswaar het hoofd van de gemeente – en dat wordt nog weleens een keer stevig benadrukt en dat mag ook – maar de raad is niet soeverein. De gemeente heeft een bepaalde mate van autonomie, maar u kunt niet alles besluiten wat er in u opkomt. U moet de wetten nakomen. Dat is het tweede deel van die voorwaarden waaraan u zich moet onderwerpen.

Dit is tweeledig op te vatten. De gemeente staat onder het toezicht van de provinciale overheid, van de landelijke overheid, en op de achtergrond kijkt ook Brussel mee. En in die relatie, waarin de gemeenten onder in het staatsrechtelijke huis van Nederland zijn geplaatst, worden er met allerlei wetten veel taken aan de gemeenten opgedragen: in de fysieke leefomgeving, denkt u maar aan de Omgevingswet die nog steeds ingevoerd moet worden, dat

beloven we elkaar opnieuw, maar die gaat komen; in het sociale domein, daar kent u de Participatiewet, de regelgeving op het vlak van jeugdzorg, op het vlak van maatschappelijke ondersteuning. Er zijn tal van regelingen die de gemeente, en dus u als raad, moet uitvoeren. Voor de fijnproevers, dat zijn de zogenaamde medebewindstaken, taken die u als medeoverheid uitvoert. Meestal heb je daarbij een klein beetje, soms wat meer, beleidsvrijheid, maar niet uitvoeren kunt u vergeten, want dan wordt het voor u gedaan.

De andere verschijning van het moeten nakomen van wetten, raakt u in uw persoonlijke leven. Die benadruk ik ook graag. U met zich natuurlijk, net als alle andere inwoners van onze gemeente, houden aan de wetten. U kunt zich niet anders veroorloven, want u hebt een voorbeeldfunctie. Het klemt dus voor u temeer dat u zich houdt aan de wet. Dat u niet staande wordt gehouden door de politie vanwege een verkeersmisdrijf, dat u fiscaal de boel op orde houdt voor uzelf, dat u ook in uw relaties met anderen binnen de kaders van de wet, ook in uw persoonlijke leven, blijft functioneren.

De laatste voorwaarde is misschien wel de meest bijzondere, en eigenlijk ook de mooiste. Dan kom ik tot een afronding, want wilt u heel graag die eed of belofte afleggen, dat kan ik aan u zien. Straks wordt van u gevraagd te verklaren dat u uw plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zult vervullen. Dat zijn wel heel ouderwetse woorden, eer en geweten, een beetje ridderachtige woorden uit een oud verleden. Maar overdenk ze eens, want met dit deel van uw eed, met dit deel van uw belofte, zegt u eigenlijk dat u bij alles wat u doet als raadslid, alles wat u niet doet als raadslid, bij uzelf als redelijk mens te raden gaat bij het bepalen van de juistheid van uw gedrag. U toetst uiteindelijk aan uw eigen geweten. Gewetensvragen kun je alleen zelf beantwoorden.

3. Installatie raadsleden.

De VOORZITTER: Dames en heren. Ik ga nu de tekst van de eed of van de verklaring en belofte aan u voorlezen. Daarna gaat de griffier de namen van de raadsleden die aanwezig zijn oplezen. Als uw naam wordt genoemd, vraag ik u om uw microfoon aan te zetten en even te wachten tot u op het scherm verschijnt, want dat betekent dat de mensen het thuis kunnen zien en horen. Als u de eed wilt afleggen, steekt u de wijs- en middelvinger van uw rechterhand op en zegt u: zo waarlijk helpe mij God almachting. Als u ervoor kiest om de verklaring en belofte af te leggen, zegt u alleen: dat verklaar en beloof ik.

Ik vraag iedereen die aanwezig is op te staan, zodat ik de beëdiging kan aanvangen.

Nadat de aanwezigen zijn gaan staan, wordt overgegaan tot de installatie van de nieuwbenoemde raadsleden.

Mevrouw Abdullatif, de heer Akse, mevrouw Bijenhof-Dubbink, de heer Buitenweg, de heer Çete, de heer Christen, mevrouw Geerdink, de heer Groenendal, de heer Kampman, de heer Maathuis, de heer Pots, de heer Ravenshorst, de heer Van Rees, mevrouw Reinders, mevrouw Van Saane-Altena, de heer Stöteler, de heer Teunis, de heer Tijhof, mevrouw Veurink, de heer Wiertz en de heer Zwerink leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

Mevrouw Van Dorsten, de heer Gelici, de heer Gerritsen, mevrouw Ter Haar-Tulp, mevrouw Klaasen-Lefeu, de heer Van Mierlo, de heer Nollen, de heer De Olde, mevrouw Tomas-Awanesian, de heer Vermeulen en mevrouw Wind leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

Nadat de aanwezigen hun zitplaatsen weer hebben ingenomen, spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Ik mag met heel veel plezier vaststellen dat de leden van de raad van Almelo in overeenstemming met de Gemeentewet zijn geïnstalleerd en dat zij op grond daarvan hun functie kunnen uitoefenen. Met die toverformule mag ik u van harte feliciteren met het afleggen van uw ambtsbelofte of uw ambtseed. Ik wens u heel erg veel succes toe.

Ik heb samen met de ambtelijke organisatie een inventarisatie gemaakt van het beleid van de afgelopen jaren, de opgaven die de afgelopen jaren zijn gezien, en een aantal

raadsbesluiten dat genomen is en een structurele toewerking naar uw toekomst heeft. Het leek mij goed om die opsomming in een handig boekje te verwerken. Wat mij betreft hoeft u daar alleen maar kennis van te nemen. Het is de eerste stap waarmee de organisatie en de griffie u willen helpen om een vliegende start te maken in het raadslidmaatschap. Het is informatief. Er staan zaken in waarmee u van de kant van het nog functionerende college zult worden geconfronteerd. Het zijn ook zaken waaraan u hopelijk wat zult hebben als raad, als u over de toekomst van onze gemeente het debat gaat voeren. Het is achtergrondinformatie. Lees het, bekijk het en bewaar het nog even. Ik hoop dat ik u daarmee bij deze start heb kunnen helpen.

Ik zei het al even, onze griffie, niet alleen de griffier ad interim, maar ook de griffier die onlangs benoemd is en op 1 mei in functie treedt, en ook alle griffiemedewerkers, staan vanaf dag nul, vanaf vandaag, graag voor u klaar om u wegwijs te maken in uw werkzaamheden. Om te kijken of u met iemand in onze organisatie in contact moet worden gebracht als u zich wilt verdiepen op bepaalde thema's en bepaalde onderwerpen. Wij klaren deze klus die we de komende vier jaar hebben met elkaar. Ik wens u heel veel succes.

(Applaus.)

Sluiting.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik nodig u allemaal en al onze gasten graag uit om in de foyer voor de raadszaal het glas te heffen op deze nieuwe raad en ze in persoonlijke zin succes te wensen. Van harte welkom hiernaast.

De VOORZITTER sluit hierna, te 15.31 uur, de vergadering.

Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 24 mei 2022,

De griffier, **De voorzitter,**

drs. J.W. Scherpenzeel **A.J. Gerritsen**